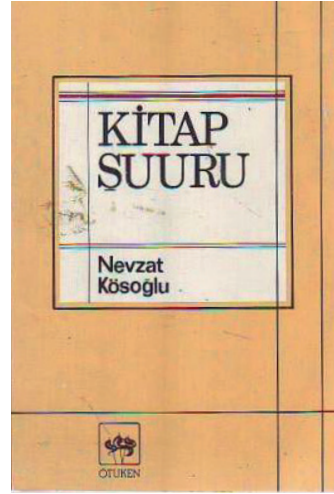

Kalam-ı Kadim ve Bir Medeniyet Tasavvuru; KİTAP ŞUURU

Nevzat KÖSEOĞLU

Alperen KOCABEY *

Ziya Gökalp, Mümtaz Turhan, Erol Güngör geleneğinin son temsilcisi Nevzat Kösoğlu, 7 Ekim 1941'de Erzurum-İspir'de doğdu. Liseyi Erzurum ve Karabük'te okudu. İ. Ü. Hukuk Fakültesini ve İ.Ü. İktisat Fakültesi Gazetecilik Enstitüsünü bitirdi. 1964'te gazeteciliğe başladı. Babıalı'de Sabah Gazetesinin Ankara temsilciliğini yaptı. Ötüken Neşriyat'ı kuranlar arasında yer aldı ve yönetti. 1970 yılında Milliyetçi Hareket Partisinin Genel Sekreter Yardımcılığına seçildi. 1977 genel seçimlerinde MHP'den Erzurum milletvekili olarak parlamentoya girdi. 12 Eylül 1980 ihtilalinden sonra bir buçuk yıl tutuklu kaldı. Yayıncılıkla uğraştı. 14 ciltlik Büyük Türk Klasiklerini yayınladı. Kültür Bakanlığı adına 30 ciltlik Türkiye Dışındaki Türk Edebiyatları projesini yürüttü. Yayımlanmış 22 kitabı ve yüzlerce makalesi bulunmaktadır.72 yıllık hayatına bunca eseri sığdıran Kösoğlu 10 Ekim 2013 yılında Ankara'da Hakk'a yürüdü.

O Türk fikir hayatının güncesini tutan bir öğrenciydi. Yazdığı biyografiler ile eşsiz kaynakları yazın dünyamıza kazandırmış ve düşüncelerini iyi bir süzgeçten geçirerek kutlu bir davayı üstlenmiş bir öğretmen halini almıştı. Medeniyet inşası söylemine karşı çıkar eserlerinde Türk'ün kimlik ve medeniyetinin tasavvurunu işlerdi. Bunu yaparken temel yöntemi gelenekle gelecek arasındaki bir bağ kurmaktı. İşte "Kitap Şuuru" da bu gelenek doğrultusunda hemen her alanda yazılmış makalelerden oluşmaktadır. Aydın olma sorumluluğunun bilincinde kaleme alınan bu yazılar okur da okumanın tadını, düşünmenin hazzını ve harekete geçirecek cesareti uyandıracaktır.

* Karabük Üniversitesi Kamu Yönetimi Bölümü Yüksek Lisans Öğrencisi

Kitap Şuuru Ötüken Neşriyat tarafından Kültür Serisinin 50. Kitabı olarak ilk basımı 1994 yılı, son baskısı ise 2007 yılında yapılmış ve toplamda 6 baskıya ulaşmıştır. Eser 358 sayfa ve 3 bölümden oluşmaktadır. İçeriği itibariyle sosyolojik, felsefi, siyasi, dini ve edebi gibi birçok sınıfa tabi tutulabilir.

Düşünce dünyamızın semalarına adını altın harflerle yazdıran Nevzat Kösoğlu'nun başyapıtları arasındadır "Kitap Şuuru". Birçoklarına göre Necip Fazıl İçin İdeolocya Örgüsü, Meriç için *Bu Ülke*, Topçu için *Yarımkı Türkiye* ne anlam ifade ediyorsa Kösoğlu içinde *Kitap Şuuru* o anlama gelmektedir. Kendisinin deyimiyle Kitap Şuuru "*son yıllarda şekillendirmeye çalıştığım bir kültür- tarih felsefesine çıkmaya çalışan ara sokaklar gibidir.*"

Kösoğlu'nun basımı yapılan ilk kitabıdır eser. Yazıldığı dönemin gençleri tarafından okunması oldukça elzem görülen makalelerin derlenmesi ile ortaya çıkmıştır. İlk kitabı olmasına rağmen güncelliğini yitirmeyerek bugünün meselelerine ışık tutan eser, entelektüel camiada hala adından övgüyle söz ettirmektedir. Yazar Cengiz Aydoğdu "*Kitap Şuuru, Nevzat Ağabeyin ilk kitabıdır; bana göre aynı zamanda son kitabıdır da. Çünkü aslında bir tek kitap yazdı Rahmetli; Kitap Şuuru... Bütün diğer yazdıkları Kitap Şuuru'nda yazdıklarının şerhi gibidir.*" sözleriyle kitabın değerini ortaya koymaktadır.

Üç bölümden oluşan kitap 1968-1985 yılları arasında muhtelif dergilerde yazılmış yazıların derlenmesi şeklinde ortaya çıkmıştır.

Buna göre ilk bölüm 1968-74 yılları arasında *Söğüt Dergisi*'nde yazılan yeni bir tarih anlayışı çerçevesinde kaleme alınmıştır. Tarihin adeta dile geldiği bu bölümde ecdadın neslimize yakarışına tanık oluyoruz. Öyle ki bugünün gençliğinin buhranlarına çözüm önerilerini mazimizden örnekler vererek ve onu kişileştirerek ortaya koyar. Medeniyet bunalımına girmiş olan milletimizin kurtuluş reçetesini fetih ruhu, kitap şuuru ve milli bir duruşla, okurlara tarihten örneklerle ve oldukça heyecan verici bir üslupla sunar. Onun ; "*Mâzi, istikbâlin süvarisidir.*" ifadesi bu bölümü anlatan bir özet niteliğindedir.

1980 sonrasında yazılan ikinci bölüm yazıları ise *kitabın köprüsü* niteliğindedir. İlk bölüm yazılarının daha detaylı ve felsefik bir şerhi; son bölüm yazılarının ise ruhunu ve ön koşulunu birbirine bağlayan bir köprüdür. Bu bölüm muhtevası itibari ile biraz daha deruni bir yapıdadır. Kösoğlu aydınımızı, medeniyetimizi ve fikir dünyamızı kritiğe tuttuğu bu bölümde temel kıstas olarak Kur'an' ı esas almıştır. Kitap şuuru olarak imgeleştirdiği anlayış dahilinde "*Kuran ve Biz, Aydın Üzerine-I-II, Muhafazakarlık, İslam Medeniyetinin Yeniden Dirilişi, Kalp afetleri*" gibi makaleler yazmıştır. Ona göre "*Kültürü kuracak olan iman ve ameldir. Problemlerimiz de zihni planda değil onu hayata nakşeden amel çevresindedir. Başlangıç ve çıkış noktası imanın yeniden alevlenmesi ve amellere hâkim olmasıdır.*"

Son bölümde yazarın fikirlerinden billurlaşan bir yol haritası ve metot silsilesini görmekteyiz. İçtimai Meseleler, Milliyetçi Hareket, Devlet, Planlar- Modeller ve Kalkınma Manevi Temelleri üzerine kaleme alınmış, geniş bir perspektiften bu

yapıların işleyişine, başarılı olabilmesine çözüm önerileri sunulmuştur. Devlet her yönü ile irdelenmiş ve kurumlarında başarıya ulaşılabilmesi için milliyetçi bir bakış açısıyla, sağlam temellere oturtulmuş fikirler sunulmuştur. Kültür değişimleri mefhumu üzerinden hemen hemen tüm kurumları analiz etmiştir.

Sonuç olarak ismini içinde geçen bir yazıdan alan kitaba bu adın verilmesi de tesadüfi değildir muhakkak. Kitap Şuuru milletimizin bir kitap medeniyeti olduğunu söyler; *“Gerçek diri çağlarımızda, hayatın her safhasına ve her meselesine ölçüyü kitap verirdi. Hakanımızdan çobanımıza kadar, bu ölçülerle şekillenerek aynı ruh iklimin yönelirdik. Böylece, dünyamız, daha bir sağlamlaşır, varlığımız, imanımızın temellendirdiği bir teminata kavuşurdu.”* Kelam-ı Kadimin hâkim olduğu, onun şuurunun en yoğun haliyle ve kendi düzenimiz içinde yaşadığımız zamanlarda, büyük millet olarak yaşadığımızı her fırsatta vurgular ve onun özlemiyle yanıp tutuşur.

